

Врз основа на член 89-а став 1 алинеа 2 од Законот за средно образование (Сл.весник бр.52/02, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/2010, 116/10, 156/10, 18/11 и 51/11) и член 125 од Статутот на Средното училиште на Град Скопје Гимназија „Никола Карев“ - Скопје бр. 01-380/2 од 15.12.2005 година, Училишниот одбор на седницата одржана на ден 31.10.2011 год., донесе

СТАТУТ

НА СРЕДНОТО УЧИЛИШТЕ НА ГРАД СКОПЈЕ ГИМНАЗИЈА „НИКОЛА КАРЕВ“ – СКОПЈЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Статут во Средното училиште на Град Скопје гимназија „Никола Карев“ - Скопје, (во понатамошниот текст училиштето) се уредува: називот и седиштето, застапувањето, управувањето и раководењето, организационата поставеност, воспитно-образовната работа, статусот на учениците, наставниците, стручните соработници и другите работници, финансирањето, информирањето, тајност и заштита на обработка на личните податоци и други прашања од работењето на училиштето.

Член 2

Одделни прашања што се уредени со овој Статут може поблиску да се уредат со правилници, одлуки и други акти.

Член 3

Називот на училиштето гласи :

Средно училиште на Град Скопје гимназија „Никола Карев“ ц.о. Скопје, Република Македонија.

Скратениот назив гласи :

СУГС гимназија „Никола Карев“ ц.о. - Скопје

Седиштето на училиштето е во Скопје, Карпош III, ул. „Никола Русински “ бб.

Член 4

Училиштето е основано со Решение на Президиумот на АСНОМ бр.129 од 3.11.1944 година.

Член 5

Училиштето има статус на правно лице кој се стекнува со упис во Централниот регистар на Република Македонија

Член 6

За своите обврски училиштето во правниот промет со трети лица одговара со сите средства со кои располага - целосна одговорност.

Член 7

Печатот на училиштето го содржи името на државата, називот и седиштето на училиштето и е во облик на круг со пречник од 32 мм, а во средината на печатот е грбот на Република Македонија.

Штембилот е во правоаголна форма со ист текст како и печатот со место за дата и бројот на предметот.

Член 8

Со печатот и штембилот се задолжува и го употребува лице овластено од директорот.

Член 9

Промена на името и статусни промени на училиштето се вршат во согласност со закон.

Член 10

Основната дејност на училиштето е воспитно - образовна за остварување на планови и програми за гимназиско образование.

По претходно добиена согласност од Министерството за образование и наука, дополнителна дејност на училиштето е :

- Културни и забавни активности
- Други забавни активности неспомнати на друго место.

Член 11

Во работењето на училиштето, службен јазик се македонскиот јазик и неговото кирилско писмо .

II. ЗАСТАПУВАЊЕ И ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА УЧИЛИШТЕТО

Член 12

Училиштето го застапува и претставува директорот,

Во случај на отсуство или спреченост на директорот, училиштето го застапува односно претставува лице овластено од директорот.

Член 13

Директорот како застапник е овластен во име на училиштето да склучува договори и врши други правни дејствија, да го застапува училиштето пред судови, државни органи и други органи, организации и институции.

Член 14

Директорот во рамките на своите овластувања и надлежности може да овласти друго лице за превземање одредени правни дејствија.

Член 15

Директорот на училиштето согласно Статутот на училиштето назначува лица со посебни овластувања и одговорности.

Член 16

Овластувањата на директорот утврдени со овој Статут се запишуваат во Централниот регистар на Република Македонија.

Член 17

Средното образование е задолжително за секој граѓанин под еднакви услови утврдени со Законот за средното образование.

Средното образование во училиштето е бесплатно.

Не се дозволени дискриминации засновани на пол, раса, боја на кожата, национално и социјално потекло, политичко и верско уверување, имотната и општествената положба.

III. ВОСПИТНО - ОБРАЗОВНА РАБОТА ВО УЧИЛИШТЕТО

Член 18

Воспитно - образовната работа во училиштето се реализира преку повеќе програмски подрачја:

1. Задолжителни предмети
2. Изборни предмети
3. Проектни активности

Член 19

Задолжителни предмети се програмско јадро на гимназиското образование и се однесуваат на сите ученици. Преку изучување на заеднички општо - образовни предмети за сите образовни профили кои во континуитет продолжуваат од основното образование обезбедува подигање на општата култура на учениците како претпоставка и подготовка за нивно понатамошно образование.

Член 20

Изборнатите предмети имаат за цел да ги задоволат посебните интереси на учениците за стекнување, проширување и продлабочување на знаењата, како и развивање на способности и вештини со што им се овозможува да бидат посоодветно подготвени за полагање на државна матура, завршен испит или поуспешно да се вклучат на пазарот на трудот.

Член 21

Учениците задолжително изучуваат по еден изборен предмет во втора година и изборен пакет кој го изучуваат во трета и четврта година.

Учениците се определуваат за изборните предмети и пакети пред завршување на прва односно втора година, најдоцна до 30 мај.

Член 22

Ученикот може да ја промени првичната одлука и да избере други предмети, но најдоцна до 10 јуни во тековната наставна година.

За изборот на предметите, односно нивната промена, мора да има согласност потпишана од родителот односно старателот на ученикот.

Член 23

Зависно од бројот на учениците што се определиле за изборните предмети, се формираат групи за следење на изборните предмети.

Бројот на учениците во групите за следење на изборните предмети неможе да биде помал од 17 ученици.

Член 24

Целта и функцијата на проектните активности во училиштето е да им се излезе во пресрет на учениците кои сакаат да истражуваат и напредуваат во одредени подрачја и области во функција на проширување и продлабочување на своите знаења, умеења и вештини од соодветна област.

Член 25

Проектните активности се изведуваат според стандардите пропишани од Бирото за развој на образование и соодветен фонд на часови, во сите четири години, по слободен избор на ученикот и во зависност од капацитетите и можностите на училиштето.

Член 26

Наставата во училиштето е теоретска.

Наставните предмети по години и неделниот број на часови за изведување на настава по предмети, училиштето ги реализира согласно наставниот план.

Наставните содржини по предмети и другите облици на воспитно - образовната дејност се реализираат со постојните наставни програми.

Член 27

Дополнителна настава се организира за ученици кои покажуваат континуирано слаби резултати во учењето, а особено ако:

- имаат најмалку две слаби оценки;
- имаат слаби резултати по одреден наставен предмет;
- отсутвуваат од настава по одреден наставен предмет;
- на барањена ученикот или неговиот родител, односно старател.

Наставникот кој ја реализира наставата по наставниот предмет ги задолжува учениците од став1 алинеа 1 на овој член за посета на дополнителна настава, а за учениците од став1 алинеа 2 и 3 на овој член дополнителната настава се организира по оценка на наставникот.

Ученикот упатен на дополнителна настава во текот на еден месец посетува дополнителна настава најмногу по два наставни предмети со најмногу четири наставни часа по наставен предмет.

Доколку ученикот за кој наставникот одредил задолжителна дополнителна настава не ги посетува часовите по дополнителна настава, ученикот добива неоправдан изостанок.

За упатувањето на ученикот на дополнителна настава наставникот задолжително го известува родителот, односно старателот.

Член 28

Додатна настава се организира за учениците кои постигнуваат значителни резултати по одделни наставни предмети (талентирани ученици).

Додатната настава за учениците од став 1 на овој член наставникот е должен да им ја понуди на учениците, а учениците одлучуваат дали ќе ја посетуваат додатната настава.

Член 29

Училиштето најдоцна до 20 септември во тековната година треба да истакне распоред за дополнителна и додатна настава за секој наставен предмет, на видно место во училиштето и истиот да го достави до Државниот просветен инспекторат.

За наставникот кој неоправдано нема да ја реализира дополнителната и додатната настава согласно распоредот од став 1 на овој член ќе се поведе постапка за дисциплински престап.

За дисциплинскиот престап од став 2 на овој член на наставникот му се изрекува дисциплинска мерка парична казна од 10% до 30% од едномесечниот износ на нето-платата исплатена на наставникот во месецот пред извршување на дисциплинскиот престап, во траење од три до шест месеци.

Одлука за изрекување парична казна донесува директорот по претходно сослушување на работниот.

Против Одлуката на директорот наставникот има право на приговор во рок од 8 дена од приемот на решението до училишниот одбор.

Член 30

Работата на училиштето во текот на учебната година се уредува со Годишна програма.

Годишната програма за работа на училиштето ја донесува Училишниот одбор на предлог на Наставничкиот совет до 1 септември, а најдоцна до 15 септември, од тековната учебна година.

Член 31

На секоја втора година во училиштето се врши самоевалуација на работата која има за цел да го подобри квалитетот на работата во училиштето.

Самоевалуацијата на работата на училиштето се врши во повеќе подрачја врз основа на Индикаторите за квалитетот на работата на училиштето донесени од Државниот просветен инспекторат.

Самоевалуацијата на работата на училиштето во соработка со Бирото за развој на образованието и препораките од Извештајот од интегралната евалуација спроведена од страна на Државниот просветен инспекторат, ја врши Училишна комисија формирана од Училишниот одбор на предлог од Наставничкиот совет.

Член 32

Училишната комисија од претходниот член се состои од претседател- координатор на самоевалуацијата, и членови во зависност од бројот на подрачјата кои се опфатени со самоевалуацијата.

Член 33

Извештајот со резултатите од самоевалуацијата училиштето ги доставува до Државниот просветен инспекторат.

Член 34

Заради обезбедување квалитет во наставата, на секои четири години, Училишниот одбор донесува програма за развој на училиштето.

Програмата за развој на училиштето се донесува врз основа на резултатите од самоевалуацијата на училиштето, препораките од извештајот од интегралната евалуација и резултатите од екстерната евалуација кои се содржани во годишниот извештај за работата на наставниците и стручните соработници, изготвен од страна на Државниот просветен инспекторат.

Член 35

Воспитно - образовната дејност во училиштето се организира и изведува во паралелки и групи и индивидуално.

Бројот на учениците во паралелките не може да биде помал од 25, а поголем од 34 ученици.

Паралелка може да се формира и со помал број ученици утврдени од став 2 на овој член, по добиена согласност од основачот.

Член 36

Воспитно - образовната работа во училиштето се остварува во учебни години.

Учебната година по правило почнува на 1 септември а завршува на 31 август наредната година и се организира во согласност со Календарот за организација на работата во средните училишта донесен од Министерот надлежен за вршење на работите од областа на образованието.

Член 37

Воспитно - образовната работа во училиштето не смее да се прекинува во текот на наставната година, освен за вонредни состојби (природни непогоди, епидемии и друго) за што решава основачот, а во согласност со Министерството.

Член 38

Во училиштето настава не се изведува за време на ученичките одмори и на денот на училиштето.

На 24-ти Мај Денот на „Св.Кирил и Методиј“, во училиштето се организираат културни, спортски и други манифестации и на тој ден не се изведува настава.

Во деновите кога се изведуваат ученичките екскурзии и на „21-ви Март“ - денот на еколошката акција на младите во Република Македонија и денот на полнолетството, не се изведува редовна настава туку се реализираат активности по посебни програми.

Настава во училиштето не се изведува на државните празници и другите празници утврдени со закон.

Член 39

Наставата во училиштето се одвива во рамките на петтодневна работна недела.

Училиштето работи во две смени. Наставниците во првата смена работат започнувајќи во 7:00 часот до 13:00 часот, а во втората од 13:00 до 19:00 часот.

Наставниот час во училиштето трае 45 минути.

Член 40

Во наставата се употребуваат учебници кои се изработени согласно со концепцијата за учебник што на предлог на Бирото за развој на образованието ја донесува Министерот.

Одлуката за избор на учебници ја донесува Наставничкиот совет врз основа на образложен писмен предлог од стручниот актив за секој наставен предмет.

За изборот на учебниците кои ќе бидат во употреба во наредната учебна година, училиштето е должно да ги извести учениците и нивните родители, како и Државниот просветен инспекторат до крајот на јуни во тековната година.

Член 41

Работата во училиштето се одвива по Куќен ред кој го утврдува Училишниот одбор на училиштето.

Куќниот ред содржи одредби за:

- работното време за изведување на наставата;
- работното време на другите служби во училиштето;
- редот за влегувањето во училишната зграда на работниците, учениците и надворешните лица ;

- престојувањето на учениците и надворешните лица во зградата;
- одржувањето на редот;
- изнесувањето и внесувањето на материјали од и во училиштето и слично;

IV. УЧЕНИЦИ

Член 42

Во училиштето се запишуваат редовни ученици кои завршиле основно образование.

Како вонредни ученици можат да се запишат ученици во II, III и IV година на образование.

По завршувањето на последната година на образование учениците полагаат државна матура или завршен испит според утврдена програма.

Испитните програми за полагање на испитите од државна матура и завршен испит ги донесува министерот.

Начинот на полагањето и оценувањето на резултатите на учениците на испитите од државна матура и завршен испит се уредуваат со Концепцијата за државна матура, училишна матура и завршен испит во јавното средно образование и со посебен Правилник што го донесува министерот.

Член 43

Статус на редовен или вонреден ученик се стекнува со запишување во училиштето.

Член 44

Запишувањето на ученици се врши по пат на конкурс, кој го објавува Министерството во средствата за јавно информирање најдоцна до 31 март.

Во прва година во училиштето како редовен ученик може да се запише лице кое не е постаро од 17 години.

Поблиски услови и критериуми за запишување на ученици се утврдуваат со конкурсот.

Член 45

Предлог план за запишување на ученици во прва година донесува Наставничкиот совет на училиштето.

На објавената ранг листа за прием на ученици во прва година, учениците и нивните родители односно старатели, во рок од 24 часа од објавувањето на истата можат да поднесат приговор до Училишната комисија

Училишната комисија решава по приговорот во рок од три дена од приемот на приговорот.

Решението по приговорот е конечно.

Член 46

Запишувањето на учениците во втора, трета и четврта година на образование се врши со одлука на Наставничкиот совет на училиштето.

Член 47

Статусот на редовен ученик во училиштето престанува ако ученикот;

- го завршил средното образование;
- не се запише во роковите што се определени со конкурсот;
- се испише;
- неоправдано не ја посетува наставата 25 наставни часа во текот на наставната година;
- е на издржување казна затвор во траење подолго од 6 месеци;
- двапати повторува во текот на образованието ;
- се отстрани од училиштето.

Член 48

Како вонреден ученик може да се запише лице кое исполнува еден од следниве услови:

- да е постар од 17 години;
- да е на боледување подолг период;
- да е во работен однос;
- во други случаи утврдени со Статутот на училиштето.

Вонредни ученици во училиштето се лица кои образованието го стекнуваат со самообразование, доквалификација, преквалификација, со полагање испити согласно план и програма за која се определиле.

Условите и начинот за запишувањето на вонредните ученици и полагањето на испитите се уредува со посебен правилник.

Член 49

Учениците се оценуваат по наставните предмети што ги изучуваат со оценките: одличен (5), многу добар (4), добар (3), доволен (2) и недоволен (1).

Следењето и вреднувањето на напредокот и постигнувањето на учениците може да се врши со:

- интерно и
- екстерно проверување и оценување.

Интерното проверување на постигањата на успехот на учениците го вршат континуирано наставниците во училиштето според стандарди кои ги утврдува Министерот на предлог на Бирото за развој на образованието.

Екстерното проверување се врши на крајот на секоја наставна година, освен за учениците на завршната година, за кои екстерното проверување се врши по завршувањето на првото полугодие најдоцна до февруари во тековната учебна година.

Член 50

Екстерното проверување го врши училишна комисија формирана од Наставничкиот совет на училиштето.

Училишната комисија е составена од пет члена: директор, стручен соработник и тројца наставници од училиштето.

Училишната комисија ги има следните надлежности:

- соработува со Државниот испитен центар во врска со организирањето и спроведувањето на екстерното проверување
- врши прием на тестовите за екстерно проверување и се грижи за тајноста на испитните материјали за екстерно проверување
- изготвува интерен распоред по паралелки, наставни предмети и наставници за спроведување на екстерното проверување во училиштето
- интерниот распоред го доставува на усвојување до Наставничкиот совет
- врши екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците кои поради болест или други оправдани причини не биле во можност екстерно да бидат проверени
- формира комисији за прегледување на тестовите
- ги објавува резултатите од екстерното проверување
- доставува извештај за резултатите од екстерното проверување до Државниот испитен центар
- одлучува по приговорите од учениците
- одлучува за оправданоста на причините поради кои учениците не биле во можност екстерно да бидат проверени
- врши и други работи пропишани со посебен акт од министерот за образование и наука

Член 51

Екстерното проверување на постигањето на успехот на учениците се врши со тестови кои ги изготвува Државниот испитен центар.

Член 52

Екстерното проверување на постигањето на учениците се врши по четири наставни предмети согласно наставниот план.

Генералниот распоред на наставните предмети и правилата за екстерното проверување ги изготвува Државниот испитен центар.

Член 53

Резултатите од екстерното проверување на напредокот и постигањето на успехот на ученикот не влијаат на општиот успех на ученикот, односно на неговите оценки.

Резултатите од екстерното проверување на учениците се запишуваат во свидетелството за завршена година.

Резултатите од екстерното проверување запишани во свидетелствата на учениците се еден од критериумите за запишување на ученикот во високообразовна установа.

Член 54

Ученикот, односно неговиот родител има право да поднесе приговор до училишната комисија и да направи увид во тестот за екстерно проверување.

Приговорот се поднесува во рок од три дена од денот на соопштувањето на резултатите.

Училишната комисија е должна да одлучи по приговорот во рок од три дена од денот на добивањето на приговорот.

Член 55

Доколку училишната комисија утврди дека постои разлика меѓу објавениот резултат и резултатот содржан во тестот, како конечен го зема резултатот од тестот и за тоа го информира Државниот испитен центар.

Член 56

Општиот успех на учениците се утврдува врз основа на годишните оценки од сите задолжителни предмети на крајот на годината, а за учениците упатени на поправен испит по завршувањето на поправните испити.

Член 57

Ако ученикот не е задоволен со некои од годишните оценки што му се соопштени, во рок од три дена од соопштувањето има право да поднесе приговор до Наставничкиот совет на училиштето.

Наставничкиот совет може да одлучи оценката да ја потврди, да ја измени или да организира повторно проверување на знаењето на ученикот.

Доколку се организира повторно проверување на знаењето на ученикот, директорот формира комисија составена од раководителот на паралелката и двајца наставници од соодветниот предмет.

Член 58

Учениците кои по завршувањето на учебната година имаат три и повеќе негативни оценки не ја завршуваат годината.

Годината не ја завршуваат и учениците кои на поправниот испит во вториот испитен рок добиле негативна оценка или неоправдано не се јавиле на поправниот испит. Тие ученици имаат право повторно да се запишат во истата година. Ученикот може да повторува најмногу два пати во текот на образованието.

Ученикот кој во последната година од образованието на крајот од учебната година има најмногу две негативни оценки може да ги полага поправните испити по тие предмети и по вториот испитен рок како вонреден ученик.

Доколку ученикот од оправдани причини не е во можност да го полага поправниот испит во августовскиот испитен рок, училиштето му определува дополнителен рок, но не подолго од 30 септември.

На ученикот кој од неоправдани причини не се јавил на испитот или го прекинал му останува недоволната оценка и ја повторува годината.

Оправданоста, односно неоправданоста на причините од став 4 и 5 на овој член ја оценува Наставничкиот совет.

Член 59

Ученикот кој по завршувањето на годината има до две негативни оценки се упатува на поправен испит по тие предмети.

На учениците за полагање на поправните испити училиштето организира подготвителна настава.

Учениците имаат право поправниот испит да го полагаат два пати, по еднаш во двата испитни рока (јуни и август).

Испитите на годината учениците ги полагаат во два испитни рока: јуни и август.

При премин од еден во друг вид на програма за средно образование учениците полагаат дополнителни испити.

Дополнителните испити учениците ги полагаат во три испитни рока: август, септември и октомври, а најдоцна до крајот на првото полугодие.

По завршување на полагањето на дополнителните испити, на ученикот му се издава свидетелство за завршена година.

Член 60

Начинот на следење, проверување и оценување на полагањето на испитите, составот на комисиите, утврдување на оценките се регулира со посебен правилник што го донесува министерот.

Член 61

Поведението на учениците се оценува со: примерно, добро, незадоволително.

Член 62

Со примерно поведение се оценува ученик кој ги исполнува условите:

- редовно ја посетува наставата;
- го почитува куќниот ред на училиштето;
- нема повеќе од 10 неоправдани изостаноци;

Со добро поведение се оценува ученик кој нередовно ја посетува наставата и исполнува еден од условите:

- има направено од 11 до 20 неоправдани изостаноци;
- покажува недоволен успех од три до пет наставни предмети;
- има направено други повреди на должностите поради кои му е изречена писмена опомена од советот на паралелката или директорот;

Со незадоволително поведение се оценува ученик кој нередовно ја посетува наставата и исполнува еден од условите:

- има направено од 21 до 25 неоправдани изостаноци;
- покажува недоволен успех по повеќе од пет наставни предмети,
- има направена потешка повреда на должноста и му е изречена педагошка мерка од Наставничкиот совет на училиштето.

Член 63

Телесното казнување и психичкото малтретирање на ученикот е забрането.

Член 64

Ученикот кој во текот на образованието во училиштето се истакнува со способности, знаења, работни навики и има одличен успех може побрзо да напредува, односно да заврши две години во текот на една учебна година, согласно прописот донесен од Министерот.

Член 65

Ученикот кој од оправдани причини не ја следел наставата 200 часа од предвидениот број на часови и нема елементи за изведување на годишна оценка, полага испит на годината.

Оправданоста на причините ја оценува Наставничкиот совет на училиштето.

Ученикот кој во текот на наставната година направил вкупно најмалку една третина оправдани и неоправдани изостаноци од фондот наставни часови од одредени предмети утврдени со наставниот план, полага испит на годината по тие предмети.

Член 66

Учениците во училиштето што се истакнуваат со својата работа и поведение, можат да бидат пофалувани односно наградувани.

Член 67

Пофалбите и наградите им се доделуваат на учениците за:

- примерно и совесно учење, залагање во работата и постигнати резултати;
- залагање и успех во слободните ученички активности и активности во културниот живот на училиштето и надвор од него;
- примерно поведение и ненаправени неоправдани изостаноци во текот на наставната година;

Член 68

Пофалбите што ги изрекуваат предметните наставници, класните раководители, советот на паралелката и годината се усмени.

Пофалбите што ги изрекува наставничкиот совет, директорот и Училишниот одбор се во писмена форма.

Член 69

Наградите што ги доделува Наставничкиот совет и Училишниот одбор можат да бидат во книги, дипломи, билети за филмска, театарска претстава и други културно-уметнички и спортски приредби, бесплатен одмор во летувалиштата, бесплатно организирана екскурзија и друго.

Член 70

За постигнат успех на учениците училиштето доделува диплома и тоа:

- диплома за завршено средно образование и покажани исклучителни резултати и проширени и продлабочени знаења од областа на науката, уметноста и другите видови на дејности на талентирани ученици и

- диплома за завршено средно образование со континуиран одличен успех.

Дипломата од став 1 алинеја 1 на овој член се доделува на ученици кои учествуваат на ученички натпревари, олимпијади и слични манифестации од државен и меѓународен карактер.

Дипломата од став 1 алинеја 2 на овој член, се доделува на ученици кои покажуваат интерес и резултати во усвојувањето на знаењата по сите наставни предмети и во активностите во другите видови воспитно - образовна дејност на училиштето или надвор од него.

Дипломите од став 1 на овој член се доделуваат на начин и постапка утврдени со пропис на Министерот.

Член 71

Пофалбите, дипломите и наградите се доделуваат на крајот од наставната година на свечен начин.

Член 72

Заради повреда на должностите и неисполнување на обврските за ученикот можат да се применат педагошки мерки: писмена опомена, опомена пред отстранување и отстранување од училиштето.

Писмената опомена на ученикот ја изрекува раководителот на паралелката, наставничкиот совет на паралелката или директорот.

Опомената пред отстранување и отстранувањето ја изрекува Наставничкиот совет на училиштето.

Член 73

Педагошките мерки од член 72 се изрекуваат на начин и постапка спроведена согласно Упатството имајќи ги во предвид критериумите: објективност, умереност, праведност и педагошка одговорност.

Член 74

Пред изрекувањето на педагошката мерка претходи разговор со ученикот и родителот, односно старателот.

Разговорот го води комисија составена од: раководителот на паралелката, наставник, стручен соработник од педагошко - психолошката служба на училиштето, а по потреба и директорот, при што се води и записник.

Член 75

Педагошките мерки се изрекуваат индивидуално за секој ученик, со претходно проучување на околностите кои довеле до потребата од нивно изрекување.

При изрекувањето на педагошките мерки не смее да се навредува личноста на ученикот.

Член 76

Педагошката мерка писмена опомена се применува против ученици на кои им е намалено поведението на добро и заради повреда на должностите и неисполнување на обврските и тоа:

- почесто задоцнување на наставата;
- неоправдано изостанување од училишните часови и другите облици на организирана работа;
- колективно изостанување од училишните часови и други организирани облици на работа;
- нарушување и попречување на наставата или другите облици на образовна работа;
- однесување кое е штетно за угледот на училиштето;
- непримерно однесување со другите ученици во паралелката и училиштето;
- непримерен однос кон наставниците и кон другите вработени лица во училиштето;
- не ја почитуваат забраната за пушење;
- неодговорен однос кон училишниот имот;
- ја оневозможуваат наставата со своето однесување во училиштето;
- со своето однесување го нарушуваат угледот на училиштето надвор од него;
- нарушување на куќниот ред и друго.

Член 77

Педагошката мерка опомена пред отстранување на ученикот од училиштето, се применува против ученици за

- крадење или лажење во училиштето;
- доаѓање на училиште под дејство на алкохол или дрога;
- поседување и уживање на алкохол или дрога или алкохолизираност на ученикот во училиштето;
- уништување на училишниот имот и имотот на соучениците или вработените во училиштето;
- преправање на резултатите од писмените работи, фалсификување потпис на родителот;
- нелегално искористување (пробивање) на тестови, писмени задачи и слично;
- непочитување на соодветни правила за заштита при изведување на практична настава и против пожарна заштита во училиштето;
- внесување предмети и средства со кои се загрозува сигурноста на луѓето и имотот на училиштето.
- зачестени повторувања на повредите од алинеја 1 до алинеја 8 на овој член.

Член 78

Педагошка мерка отстранување на ученикот од училиштето се изрекува за:

- тенденциозни потешки повреди на училишниот ред и нивно натамошно зголемување;
- психичко, физичко и полово насилство;
- насилно изразување на нетрпеливост кон другите во училиштето;
- неоправдано изостанување од наставата над 25 часа во учебната година;
- намерно прекршување на правилата за заштита при изведување на практична настава и заштита од пожари;
- продажба на дрога или наведување на други лица кон уживање на дрога поради што се загрозува животот на другите ученици;
- фалсификување или уништување на педагошка евиденција и документација, дневникот за работа на паралелката, свидетелство, диплома, ученичка книшка, евидентни листови за успехот и други службени документи;
- закана со средства со кои лесно се загрозува сигурноста на луѓето и имотот;
- зачестени повторувања на повредите од алинеја 1 до алинеја 8 на овој член.

Член 79

Предлог за поведување постапка за изрекување на педагошка мерка може да поднесе раководителот на паралелката, наставник или друго лице кое работи во училиштето, родител или ученик.

Постапката за изрекување на педагошки мерки ја води раководителот на паралелката во соработка со стручните соработници.

Раководителот на паралелката во рамките на своите надлежности, води писмена документација за преземените педагошки мерки за спречување на повредите на должностите и неисполнување на обврските на ученикот.

Во документацијата се содржани податоци за одржаните разговори со ученикот, родителот и стручниот соработник, писмени известувања на родителот, надлежни институции и др.

Член 80

Родителот односно старателот на ученикот треба да учествува при водењето на постапката за изрекување на педагошката мерка (да присуствува на закажаните средби со раководителот на паралелката, стручниот соработник, предметниот наставник или директорот на училиштето).

Во случај на отсуство на родителот или негово недоаѓање на закажаните средби, раководителот на паралелката доставува препорачано известување (покана за разговор, закажан термин, цел на разговорот и сл.)

Доколку родителот, односно старателот и на втората уредно доставена покана не се јави во училиштето, тогаш раководителот на паралелката, односно наставничкиот совет на училиштето ја изрекува педагошката мерка.

Член 81

Изречената педагошка мерка се образложува со цел да биде разбирлива и во писмена форма со правна поука и се доставува до ученикот и родителот односно старателот.

Изречената педагошка мерка се внесува во педагошката документација на ученикот и во дневникот на паралелката.

Член 82

Педагошките мерки се изрекуваат имајќи ги во предвид критериумите објективност, одмереност, праведно и педагошки одговорно.

Член 83

Педагошките мерки се изрекуваат индивидуално за секој ученик, со претходно согледување и анализирање на околностите кои довеле до потребата од нивно изрекување.

При изрекувањето на педагошките мерки особено се земаат предвид:

- зрелоста на ученикот;
- побудите заради кои ја направил повредата;
- околностите под кои била направена повредата;
- размерите на можните последици;
- претходното однесување и поведење на ученикот;
- и други околности значајни за изрекување на мерките .

Наставничкиот совет на ученикот на кој му е изречена педагошка мерка отстранување од училиштето, имајќи ги во предвид околностите од став 1 од овој член, може да му овозможи да ја посетува наставата.

Член 84

За изречената педагошка мерка се известува ученикот и родителот односно старателот, при што му се врачува еден примерок од одлуката.

Педагошките мерки се применуваат постапно.

Член 85

Против Одлуката за изречена педагошката мерка опомена пред отстранување и отстранување од училиштето, ученикот може да поднесе приговор до Училишниот одбор во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката.

Приговорот од став 1 на овој член ученикот може да го подготви сам или притоа да му помогнат наставниците и стручните соработници од училиштето.

Училишниот одбор може педагошката мерка да ја потврди, измени или укине.

Одлуката по приговорот е конечна.

Член 86

Педагошката мерка отстранување од училиштето се применува за учебна година во која е изречена.

На ученикот може да му се изрече педагошка мерка отстранување од училиштето во текот на целата учебна година.

Член 87

Во случај кога во текот на учебната година се утврди дека педагошката мерка ја постигнала својата цел, органот која ја изрекол мерката може да отпочне постапка за нејзино укинување.

Постапката за укинување на педагошката мерка отпочнува со усвојување заклучок на наставничкиот совет односно органот кој ја изрекол мерката.

Педагошката мерка која е укината се смета за неизречена.

За укинување на педагошката мерка се известува ученикот, родителот односно старателот.

Член 88

Раководителот на паралелката, односно директорот на училиштето заради прекршување на постапките или други оправдани причини може да го спречи изрекувањето на педагошката мерка.

Член 89

Доколку се утврди пропуст или грешка при изрекувањето на педагошката мерка, органот кој ја изрекол истата со писмена одлука истата ќе ја промени или укине, а за тоа писмено се известува ученикот и родителот односно старателот.

Член 90

Секој изостанок од настава или друга ученичка обврска ученикот е должен да го оправда.

Оправдувањето може да го даде родител, старател или лекар.

За секое изостанување на ученикот родителите се должни да го известат раководителот на паралелката истиот ден, а по завршувањето на изостанувањето во рок од пет дена да достават до раководителот на паралелката писмен документ за изостанувањето.

Член 91

Врз основа на оправдани причини изостаноците на учениците ги правда раководителот на паралелката.

Изостанокот за 1 час го одобрува предметниот наставник.

Изостанокот за еден ден го одобрува раководителот на паралелката.

Изостанокот од настава до 10 дена го одобрува директорот, на училиштето, а над 10 дена Наставничкиот Совет на училиштето доколку таков изостанок е неопходен.

Член 92

За неоправдани изостаноци од настава на ученикот му се изрекуваат педагошки мерки:

- од 7 до 10 часа - писмена опомена од раководителот на паралелката;
- од 11 до 15 часа - писмена опомена од советот на паралелката;
- од 16 до 20 часа - писмена опомена од директорот на училиштето;
- од 21 до 25 часа - писмена опомена пред отстранување и над 25 часа отстранување од училиштето од Наставничкиот Совет.

Член 93

Оправдани причини односно случаи поради кои ученикот отсутствува од настава или друга училишна обврска се:

- болест на ученикот;
- смртен случај во семејството;
- невреме, елементарни непогоди и слично;
- посебно значајни лични или семејни причини;
- други причини за кои раководителот на паралелката ќе ја утврди оправданоста.

СОВЕТУВАЊЕ НА РОДИТЕЛИ

Член 94

Родителот односно старателот се упатува на советување ако:

- ученикот во текот на наставната година има негативна оценка по три или предмети повеќе
- ученикот има направено повеќе од 10 неоправдани изостаноци или 100 оправдани изостаноци
- ученикот е недисциплиниран
- ученикот го навреди наставникот
- ученикот учествува во тепачки или други форми на насилство
- ученикот покажува асоцијално и антисоцијално однесување
- ученикот се однесува неморално и неетички и
- во краток период на ученикот значително му опадне успехот

Раководителот на паралелката повикува на советување најмалку еден родител односно старател со покана упатена преку телефон, по пошта или со лична достава.

Член 95

Советувањето од член 73 го врши психологот на училиштето кој изготвува записник со листа на присутни.

Ако поканата се однесува за асоцијално или антисоцијално однесување на ученикот, пред да се испрати поканата се бара стручно мислење од педагошката служба.

Педагошката служба, во рок од десет дена од денот на приемот на барањето доставува стручно мислење за однесување на ученикот од ставот 3 на овој член.

Поканата за советување на родителот, односно старателот треба да биде нумерирана и да се достави најмалку осум дена пред одржување на советувањето.

Формата и содржината на поканата за советување ги утврдува министерот.

Ако родителот односно старателот од оправдани причини не може да се јави на поканата е должен за отсуството да го извести раководителот на паралелката, пред одржувањето на советувањето или во рок од три дена по советувањето.

Раководителот на паралелката го известува психологот, односно педагогот во училиштето за доставената покана за советување на родителот.

Психологот, односно педагогот на училиштето изготвува неделен и месечен план за одржување на советувањето согласно со основите од ставот 1 на овој член.

Член 96

Советувањето се врши во групи согласно со неделниот и месечниот план од член 74 став 9.

Бројот на родителите во групите не може да биде поголем од 20.

Советувањето се реализира во два термина во траење од 60 минути.

На советувањето на родителот, односно старателот, педагогот, односно психологот е должен да постапува согласно со Програмата за советување на родителите, која по предлог на Педагошката служба ја донесува министерот.

Психологот, односно педагогот при советувањето на родителите не смее да ја злоупотребува својата функција.

Член 97

Ако родителот односно старателот повеќе од четири пати по било кој основ од член 73 се повикува на советување, на секое следно советување присуствува и претставник од Педагошката служба.

Ако родителот односно старателот не се јави на советувањето и по третата покана се известува Центарот за социјални работи.

Педагошката служба за родителите односно старателите кои не се јават на поканата за советување и истите не го оправдале своето отсуство поднесува предлог за поведување прекршочна постапка.

V. НАСТАВНИЦИ И СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ ВО УЧИЛИШТЕТО

Член 98

Воспитно - образовната работа во училиштето ја остваруваат наставници и стручни соработници.

Наставници можат да бидат лица кои завршиле соодветни студии за образование на факултет, висока школа или академија и положен стручен испит.

Наставници можат да бидат и лица кои имаат соодветно високо образование стекнато на други факултети а се здобиле со педагошка, психолошка и методска подготовка на соодветни факултети и имаат положено стручен испит.

Стручни соработници можат да бидат лица со завршено соодветно високо образование.

Наставниците и стручните соработници треба да се државјани на Република Македонија и да го владеат јазикот и писмото на кој се изведува наставата.

Училиштето е должно да организира комисијска проверка на наставникот и стручниот соработник за владеење на јазикот од став 5 на овој член.

Член 99

Засновањето на работниот однос се врши во согласност со Законот за средно образование, Законот за работни односи и Законот за јавните службеници при што

задолжително се применуваат критериумите и принципите со кои се обезбедува соодветната и правичната застапеност на граѓаните на сите заедници.

Комисијата за утврдување предлог за прием на наставници, стручни соработници и други работници ја формира директорот на училиштето.

Комисијата е составена од три члена.

Јавниот оглас од став 1 на овој член се објавува најмалку во еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во еден од весниците што се издаваат на албански јазик.

На јавниот оглас од став 1 на овој член може да се пријави и лице без положен стручен испит и да заснова работен однос на определено време до крајот на учебната година.

Без положен стручен испит неможе да заснова работен однос на неопределено време.

Член 100

Комисијата за проверка на владеењето со литературниот јазик и писмо формирана од директорот е составена од двајца наставници по македонски јазик и литература и стручниот соработник (педагог или психолог).

Комисијата своето мислење го доставува до директорот на училиштето.

Член 101

При вработувањето во училиштето, задолжително се применуваат критериумите и принципите со кои се обезбедува соодветната и правичната застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници.

Член 102

Наставникот и стручниот соработник кој за прв пат се вработува во училиштето е приправник.

Приправничкиот стаж трае една година.

На приправникот по истекот на приправничкиот стаж, а пред полагањето на стручен испит, му се врши процена на карактеристиките за подобност со работата со деца и адолесценти во воспитно - образовната дејност (тест на личноста).

Приправникот полага стручен испит само ако има положено тест на личноста.

На приправникот кој го положил тестот на личноста Педагошката служба му издава потврда.

Формата и содржината на потврдата ги утврдува министерот, на предлог на Педагошката служба.

Член 103

Директорот, наставниците и стручните соработници во текот на својата работа се должни професионално да се усовршуваат.

Професионалното усовршување се остварува врз основа на годишната програма за професионално усовршување и напредување на наставниците и стручните соработници донесена од Министерот во соработка со Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука и Државниот испитен центар.

Начинот на собирање на резултатите од евалуациите врз основа на кои се води напредувањето на наставниците и стручните соработници го пропишува министерот по предлог на Бирото за развој на образованието, Центарот за стручно образование и обука, Државниот испитен центар и Државниот просветен инспекторат.

Член 104

За професионалното усовршување и оспособување на секој наставник и стручен соработник во училиштето се води професионално досие.

Начинот на водењето на професионалното досие, неговата форма и содржина се утврдува со акт на министерот.

Наставниците и стручните соработници се усовршуваат, оспособуваат и напредуваат во звања.

Наставниците и стручните соработници кои за првпат се вработуваат во образование имаат звање наставник - приправник, односно стручен соработник - приправник.

Наставникот - приправник може да напредува во звањето наставник, наставник-ментор и наставник - советник.

Стручниот соработник - приправник може да напредува во звањето стручен соработник, стручен соработник - ментор, стручен соработник - советник.

Член 105

Напредувањето на наставниците и стручните соработници во звањата наставник, наставник - ментор, стручен соработник и стручен соработник - ментор, го врши училишна комисија која ја формира директорот на училиштето.

Комисијата од претходниот став на овој член е составена од пет наставници, педагог односно социолог во училиштето, еден родител, директорот на училиштето, член на Училишниот одбор кој е претставник од основачот, советник од Бирото за развој на образованието.

Член 106

Наставниците во училишната комисија ги избира Наставничкиот совет, родителот го избира Советот на родители, а членот од Училишниот одбор го избира Училишниот одбор.

Член 107

При напредувањето на наставниците и стручните соработници, училишната комисија задолжително ги зема во предвид резултатите од екстерното проверување, самоевалуацијата и интегралната евалуација за работата на наставниците и стручните соработници.

Член 108

По завршување на секоја четврта учебна година училиштето може да врши напредување од најдобрите вработени од редот на наставниците и стручните соработници во звањата наставник и наставник - ментор, односно стручен соработник и стручен соработник - ментор и може на предлог од Наставничкиот совет да предложи од најдобрите

вработени од редот на наставниците и стручните соработници да напредуваат во звањето наставник - советник, односно стручен соработник - советник.

Член 109

Наставникот и стручниот соработник кој не е задоволен од извршениот избор за напредување во звање има право на приговор до Училишниот одбор во рок од осум дена од денот на објавувањето на списокот на наставници и стручни соработници кои напредуваат во звање.

Член 110

Наставникот и стручниот соработник кој не е задоволен од извршениот избор за напредување во звање наставник - советник, односно стручен соработник - советник има право на приговор до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, во рок од 8 дена од денот на објавувањето на списокот на наставници и стручни соработници кои напредуваат во звање.

Член 111

Наставник и стручен соработник може да напредува во следното звање по четири години.

Член 112

Според стекнатото звање на наставникот односно стручниот соработник му се утврдува плата во согласност со коефициентите утврдени во Колективниот договор.

Платата на наставникот може да се зголеми или намали во зависност од резултатите од екстерното проверување, самоевалуацијата и интегралната евалуација.

Платата на стручниот соработник може да се зголеми или намали зависно од евалуацијата на професионалното досие.

Член 113

За наставниците и стручните соработници кои во остварувањето на воспитно - образовниот процес не покажуваат задоволителни резултати, Бирото за развој на образованието, Советот на родители и Државниот просветен инспекторат покренуваат иницијатива до Училишниот одбор за преиспитување на нивната способност за реализација на работните обврски.

Надлежните органи од претходниот став покренуваат иницијатива до Училишниот одбор и за наставниците кои вршат подготовки на учениците кои следат настава во училиштето, во текот и по работното време во училиштето, без претходно добиена согласност од Училишниот одбор.

Доколку ја прифати иницијативата од став 1 на овој член, Училишниот одбор до директорот поднесува предлог за престанок на работниот однос на лицата од став 1 на овој член.

Член 114

На наставник и стручен соработник за чија работа потребата престанала поради економско - технолошко, структурално или друго унапредување, не може да му престане работниот однос додека не му се обезбеди едно од правата согласно со закон или колективен договор.

Начинот на прогласување на технолошки вишок се утврдува со колективен договор.

Член 115

При промени во обемот на работата на јавното училиште се јавуваат промени во плановите и програмите, организацијата на работа, бројот на паралелки и други промени, работниот однос на наставникот се променува од работен однос на неопределено време со полно работно време во работен однос на неопределено време пократко од полното работно време и обратно.

Директорот е должен во случаите од став 1 на овој член со наставникот да склучи нов договор за работа.

Член 116

Директорот врз основа на негативните резултати од екстерното проверување, самоевалуацијата и интегралната евалуација содржана во Националниот извештај за работата на наставниците и стручните соработници, донесува акт за престанок на работниот однос.

Против актот на директорот, наставникот односно стручниот соработник може да поднесе тужба до надлежниот суд.

Член 117

Оценувањето на постигањата на успехот на учениците наставниците се должни да го вршат објективно и професионално.

Резултатите од екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците се мерило за објективноста и професионалноста на наставниците.

Доколку наставник и стручен соработник се најде во групата која покажува најслаби резултати од екстерната евалуација содржани во Годишниот извештај за работа на наставниците и стручните соработници им се обезбедува соодветна стручна помош.

Доколку наставникот и стручниот соработник на кој му е дадена стручна помош и по една година, повторно биле во групата на наставници и стручни соработници на кои им е потребна стручна помош, ќе му биде намалена платата за 10% од последната исплатена плата во траење од една година.

Решението за намалување на платата од претходниот став го донесува директорот на училиштето.

Решението се доставува до Министарството до 31 август од тековната година, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари наредната година.

Член 118

Наставникот и стручниот соработник во училиштето е должен перманентно стручно да се усовршува, согласно прописот на Министерот.

Член 119

За самостојно извршување на работите и задачите и осовременување на воспитно - образовната работа, наставниците и стручните соработници се оценуваат на четири години.

Резултатите од оценувањето овозможуваат стекнување на звања.

Работникот кој не е задоволен од оцената има право на жалба до Министерството.

Оценувањето и стекнувањето на звање од став 2 на овој член се врши според условите и на начин утврдени со пропис на Министерот.

Член 120

Наставниците во училиштето ја организираат и изведуваат воспитно - образовната работа и се одговорни за остварување на целите и задачите, а особено за:

- насочување на воспитно - образовниот процес за остварување на целите и задачите на воспитанието и образованието;

- постојано следење на напредувањето на учениците во учењето, работата и поведението и помагање во стекнување на позитивни навики;

- совесно подготвување за воспитно - образовната работа и стручно, педагошко и методско изведување на наставата и другите форми на воспитно - образовната дејност со користење на современи наставни средства;

- организирање на слободните ученички активности;

- соработување со родителите на учениците и други стручни организации и здруженија;

- уредно водење на педагошката евиденција и документација;

- почитување на правилата на однесување од куќниот ред на училиштето.

Член 121

Заради поуспешно остварување на воспитно - образовната дејност училиштето користи соработка со родителите на учениците која се одвива преку родителски средби, одбори на родители и совет на родители.

Родителските средби ги свикнува класниот раководител и се одржуваат по потреба а најмалку четири пати во годината.

Средбите со одборите и Советот на родителите ги свикнува директорот или лице овластено од Директорот.

По потреба можат да се одржуваат заеднички состаноци на родителите и учениците со стручните органи на училиштето, одделни наставници, стручниот соработник и Директорот.

Поединечна соработка на родители со наставници се остварува во два наставни дена во неделата определени од директорот на училиштето.

Член 122

Вработените во средното училиште мораат да бидат лекарски прегледани до почетокот на учебната година на секои три години.

На лице кое боледува од душевна болест, алкохолизам или наркоманија му престанува работниот однос во училиштето на начин утврден со закон.

Член 123

Распоредот на работното време на наставниците и стручните соработници во рамките на 40 часовна работна недела.

Работното време на наставниците по правило во прва смена започнува во 7:00 часот а завршува во 13:00 часот, а во втора смена започнува во 13:00 часот а завршува во 19:00 часот.

Работното време на стручните соработници по правило во прва смена започнува во 7:00 часот а завршува во 15:00 часот, а во втора смена започнува во 11:00 часот а завршува во 19:00 часот.

Работното време од став 1 и 2 наставниците и стручните соработници го планираат.

Дневниот одмор на наставниците и стручните соработници е во време на одморот на учениците.

Годишниот одмор наставниците и стручните соработници го користат за време на летниот распуст на учениците а согласно ЗРО, Колективниот договор за средно образование и Законот за средно образование.

VI. УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ СО УЧИЛИШТЕТО

Член 124

Орган на управување во училиштето е Училишниот одбор.

Училишниот одбор е составен од 12 члена, и тоа: четири претставника од наставниците, три претставника од родителите, односно старателите на учениците, три претставника од основачот и по еден претставник од Министерството и деловната заедница, имајќи ја во предвид соодветната и правичната застапеност на приуспрадниците на сите заедници.

Претставникот од деловната заедница учествува во работата на Училишниот одбор, но нема право на учество при гласањето и донесувањето на одлуките.

Член 125

Членовите на Училишниот одбор се избираат за период од четири години со право на уште еден избор.

Член 126

Претставниците на основачот ги именува и разрешува Советот на Градот Скопје.

Претставниците од родителите односно старателите на учениците ги именува и разрешува Советот на родителите.

Претставниците од наставниците ги именува и разрешува Наставничкиот совет на училиштето.

Претставниците од Министерството ги именува и разрешува Министерот, а претставниците од деловната заедница Стопанската комора на Република Македонија.

Претставниците од родителите односно старателите на учениците, од основачот и од Министерството не можат да бидат именувани, односно избрани од редот на вработените во училиштето.

Член 127

Мандатот на член на Училишниот одбор може да престане и пред истекот на времето за кое е именуван или избран:

- по негово барање;
- со престанување на работниот однос на наставник во училиштето;
- со престанување на статусот на ученикот во училиштето чиј родител е во Училишниот одбор;
- со отповикување поради неоправдано отсуство на член на три седници на Училишниот одбор едно по друго;
- е на издржување на казна затвор во траење подолго од шест месеци.

Предлог за отповикување на членот на Училишниот одбор го врши органот кој го избрал односно именувал.

Член 128

Изборот на претставниците од наставниците за членови на Училишниот одбор се врши по пат на јавно гласање, а доколку половина од вкупниот број на наставниците се изјаснат за тајно гласање, изборот ќе се изврши по пат на тајно гласање.

За избрани членови на Училишниот одбор се сметаат кандидатите кои добиле мнозинство гласови од вкупниот број на наставниците од наставничкиот совет.

Член 129

Предлогот на претставниците од наставниците за членови на Училишниот одбор го дава Наставничкиот совет по претходно прибавено мислење од стручните активи во училиштето.

Член 130

Мандатот на членовите на Училишниот одбор почнува од неговото конституирање.

Конститутивната седница на Училишниот одбор ја свикува и до изборот на претседател, претседава најстариот претставник.

Претседател, заменик претседател и комисији како помошни тела на Училишниот одбор се избираат по пат на предлог со јавно гласање и мнозинство на гласови.

Член 131

Седниците на Училишниот одбор ги свикува и со нив раководи претседателот, а во негово отсуство заменикот на Училишниот одбор.

Седниците на Училишниот одбор ги свикува претседателот по своја иницијатива, по барање на директорот или 1/3 од членовите на Училишниот одбор.

Член 132

Училишниот одбор може да одржи седница ако се присутни повеќе од половината од членовите, а одлуките ги донесува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Училишниот одбор, кои имаат право на глас.

Член 133

Постапката за избор на членови на Училишниот одбор отпочнува два месеци пред истекот на мандатот на членовите на Училишниот одбор.

Член 134

Училишниот одбор ги врши следните работи:

- донесува статут;
- донесува Програма за развој на училиштето;
- предлага Годишна програма за работа и извештај за работата до советот на градот;
- предлага годишен финансиски план до основачот;
- предлага завршна сметка до основачот;
- усвојува годишен план за јавни набавки по предлог на директорот;
- објавува јавен оглас за избор на директор;
- врши интервју со кандидатите за директор;
- од пријавените кандидати на објавениот оглас за именување на директор, му предлага на градоначалникот еден кандидат;
- поднесува предлог на директорот за престанок на работниот однос на наставниците и стручните соработници кои во остварувањето на воспитно - образовниот процес не покажуваат задоволителни резултати;
- одлучува по приговорите и жалбите на вработените во училиштето;
- одлучува по жалбите на ученици, родители, односно старатели на ученици;
- предлага дополнителни дејности во училиштето;
- разгледува и други прашања утврдени со Статутот.

Член 135

На секој состанок, седница на органите на телата во училиштето задолжително се води записник.

Записникот ги содржи елементите кои се определуваат со деловникот за работа на соодветниот орган, а особено: називот на органот кој ја одржува седницата, број на седницата, место, ден и време на одржување, записничар, број на присутни и отсутни, содржина на дискусиите по точките од дневниот ред, донесени одлуки и заклучоци, мнозинство со кои се донесени, време на завршување на состанокот и потпис на претседателот и записничарот.

VII. ДИРЕКТОР НА УЧИЛИШТЕТО

Член 136

Директорот е раководен орган на јавното средно училиште и е одговорен за законитоста во работата и за материјално - финансиското работење на училиштето.

Член 137

Директорот на училиштето се избира и разрешува од Градоначалникот на град Скопје.

Мандатот на директорот трае 4 (четири) години.

Член 138

За директор на училиштето може да биде именувано лице кое покрај општите услови утврдени со законот треба да ги исполнува и посебните услови:

- да ги исполнува условите за наставник, педагог или психолог
- да има високо образование и 5 години работно искуство во воспитно - образовната работа верифицирана од Министерството и положен испит за директор.
- да го познава литературниот јазик и писмото на кој се изведува наставата во училиштето.

Член 139

Градоначалникот на град Скопје три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор донесува одлука Училишниот одбор да распише јавен оглас за избор на директор.

Јавниот оглас од претходниот став се објавува во најмалку два дневни весника од кои еден се издава на македонски јазик и еден на албански јазик. Истиот трае осум дена од наредниот ден од денот на објавувањето.

Член 140

Јавниот оглас го спроведува комисија составена од три члена, која ја избира Училишниот одбор од своите редови.

Комисијата од став 1 на овој член е должна во рок од пет дена од денот на завршувањето на огласот да ги разгледа пристигнатите документи.

Членовите на училишниот одбор и претставник од Бирото за развој на образованието вршат интервју со кандидатите кои ги исполнуваат условите за директор.

Училишниот одбор во рок од седум дена од извршениот разговор со кандидатите му предлага на градоначалникот кандидат за избор на директор и врши избор на директор.

Градоначалникот во рок од 15 дена од денот на добивањето на предлогот, врши избор на директор.

Доколку градоначалникот во рокот утврден во став 5 од овој член не избере директор, должен е во рок од три дена да го извести училишниот одбор со писмено образложение за причините.

Училишниот одбор во рок од седум дена од денот на приемот на известувањето од став 6 на овој член му доставува еден предлог за избор на директор.

Градоначалникот е должен во рок од 5 дена од денот на добивањето на предлогот да го избере кандидатот предложен од училишниот одбор.

Член 141

Ако на објавениот оглас за директор не се пријават кандидати, или се пријават кандидати кои не ги исполнуваат условите или по спроведената постапка за именување на директор не биде именуван директор, се распишува нов оглас.

Член 142

Директорот ги има следните права и должности:

- ја предлага годишната програма за работа и превзема мерки за нејзино спроведување;
- ги извршува одлуките на училишниот одбор;
- избира комисији како помошни тела;
- врши избор на наставници, стручни соработници и други работници;
- врши прием на ученици во текот на годината;
- формира и раководи со училишната комисија за екстерно проверување на постигањата на успехот на учениците;
- врши контрола врз начинот на водењето на професионалните досиеја;
- одлучува за распоредување на наставници, стручни соработници и други работници и врши оценување во согласност со резултатите од нивната работа;
- поднесува извештај за успехот и за постигнатите резултати во воспитно - образовната работа до Бирото за развој на Македонија;
- одлучува за престанок на работниот однос на наставниците стручните соработници и другите работници;
- поднесува извештај за реализација на годишната програма до Министерството и градот;
- склучува договори, потпишува свидетелства, решенија, налози и други акти согласно законот;
- одобрува отсуства на вработени и ученици;
- одредува замена на ненадејно отсутни работници;
- ги подготвува, свикува и раководи со седниците на Наставничкиот совет и активно учествува во работата на другите стручни органи во училиштето;
- учествува во подготвување на материјалите и во работата на Училишниот одбор;
- одлучува за користење на средствата на училиштето;
- дава наредби за финансиско - материјално и административно работење на училиштето;
- се грижи и превзема мерки за подобрување условите за работа и непречено вршење на дејноста на училиштето;
- соработува со надлежни просветни, педагошки и други органи;
- врши инструктивно - педагошки надзор во работата;
- се грижи за редот и дисциплината во училиштето;
- назначува лица со посебни овластувања;
- врши и други работи во согласност со Законот, статутот и другите акти.

Член 143

Директорот на училиштето може да биде разрешен:

- на лично барање;
  - во случај на направена повреда при извршување на закони, други прописи и општи акти утврдена од страна на Државниот просветен инспекторат;
  - ако не ја оставрува програмата за работа и не се реализираат плановите и програмите за воспитно - образовната работа;
  - ако по негова вина е нанесена штета на учениците, односно на нивните родители или старатели и на општествената заедница;
  - ако дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план на училиштето;
  - ако дозволи организирање на дејности и активности што се во спротивност со плановите и програмите.
  - ако три години во текот на неговиот мандат најмалку 10% од наставниците и стручните соработници вработени во училиштето се најдат во групата на наставници и стручни соработници кои покажуваат најслаби резултати од екстерното проверување содржани во годишниот извештај за работа на наставниците и стручните соработници.
- Доколку Државниот просветен инспекторат утврди потешки повреди во работењето на директорот предвидени со алинеа 2, 3, 5, 6, 7, 8 и 9 од овој член, разрешувањето на директорот се врши во постапка предвидена со Законот за средно образование.

Член 144

Директорот кој не е повторно избран на јавен оглас или е разрешен не по своја вина пред истекот на мандатот за времето за кое е избран се распоредува на соодветно работно место во училиштата на подрачјето на градот Скопје.

Градоначалникот во рок од три дена од денот на разрешувањето на директорот именува вршител на должноста директор од редот на вработените во училиштето кој ги исполнува условите за наставник.

Вршителот на должноста директор ги врши работите до именување на нов директор, но не подолго од шест месеци од денот на неговото именување.

VIII. СТРУЧНИ ОРГАНИ И ТЕЛА ВО УЧИЛИШТЕТО

Член 145

Стручни органи во училиштето се:

- Наставнички совет кој го сочинуваат наставниците и стручните соработници во училиштето;
- Совет на годината кој го сочинуваат наставниците и стручните соработници во годината кои изведуваат настава;
- Совет на паралелката кој го сочинуваат наставниците кои изведуваат настава во паралелката и стручните соработници;
- Раководителот на паралелката и
- Стручни активи на наставници по одредени стручни области.

Член 146

Наставничкиот совет ги врши следните работи:

- дава мислење по предлогот на Годишната програма за работа и го следи нејзиното извршување;
- го разгледува и утврдува успехот на учениците и работата на другите стручни органи и тела;
- го разгледува планот и програмата и превзема мерки за нивно извршување;
- го усвојува интерниот распоред за екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците;
- го разгледува Годишниот извештај за работа на наставниците и стручните соработници и Националниот извештај за работа на наставниците и стручните соработници и предлага соодветни мерки;
- дава предлози за напредување на наставниците и стручните соработници во училиштето;
- им одобрува на учениците завршување две години во една учебна година;
- донесува одлука за запишување на ученици;
- изрекува педагошки мерки на ученици опомена пред отстранување и отстранување;
- одобрува отсуство на ученици од настава повеќе од 10 дена;
- донесува одлуки по приговор на ученици за утврдени оценки;
- го разгледува извештајот за извршен стручен надзор и предлага соодветни мерки;
- ги разгледува предлозите на родителите, учениците, стручните органи и тела, кои се однесуваат на подобрување на воспитно - образовниот процес и донесува соодветни мерки;
- пофалува и наградува ученици;
- ги одобрува ученичките екскурзии и стручни посети;
- дава стручно мислење за снабдување со учебници и други нагледни средства;
- го организира и спроведува поправниот испит;
- избира испитен одбор за спроведување на матурски испит;
- врши и други работи утврдени со овој Статут и Закон.

Член 147

Советот на годината ги врши следните работи:

- ја организира и спроведува наставно - воспитната работа на годината и се грижи за нејзино усовршување;
- решава по прашања предложени од советите на паралелките;
- соработува со Советот на родителите за решавање на прашање за успехот и поведението на учениците на годината;
- пофалува и наградува ученици;
- предлага на Наставничкиот совет работи за кои треба да се донесе одлука;
- решава по барање на родители и ученици во доменот на неговата надлежност;
- врши и други работи утврдени со овој Статут и Закон.

Член 148

Советот на паралелката ги врши следните работи:

- непосредно ја организира и спроведува воспитно - образовната работа во паралелката и се грижи за нејзино усовршување;

- ги утврдува полугодишните и годишните оценки на учениците;
- соработува со Одборот на паралелката преку класниот раководител за решавање на прашања за успехот и поведението на учениците во паралелката;
- пофалува и наградува ученици;
- изрекува педагошки мерки на ученици;
- предлага на советот на годината и наставничкиот совет работи за кои треба да се донесе одлука;
- врши и други работи утврдени со овој Статут и Закон.

Член 149

Раководителот на паралелката ги врши следните работи:

- ја следи работата и дисциплината на учениците;
- се грижи за редовно изведување на наставата во паралелката;
- ги оправдува изостаноците на учениците;
- одобрува отсуство на учениците од еден ден;
- пофалува и наградува ученици;
- ја води класната администрација, ги пишува ученичките книшки и свидетелствата;
- се грижи за вон наставната активност на учениците од паралелката;
- соработува со одборот на родителите од паралелката;
- врши и други работи утврдени со овој Статут и Закон.

Член 150

Стручните активи ги вршат следните работи:

- ги утврдуваат основите за годишен план за работа и ја усогласуваат работата на наставниците од исти или сродни предмети;
- ги усогласуваат индивидуалните планови за работа на наставниците;
- се грижат за изедначување на критериумите за следење и оценување на учениците;
- предлагаат форми за наставната работа;
- предлагаат учебници и учебни помагала;
- ја следат реализацијата на наставниот план и програми и даваат предлози за нивна измена и дополнување;
- вршат и други работи утврдени со планот и одлуките од Наставнички совет.

IX. СОВЕТ НА РОДИТЕЛИ

Член 151

Во Училиштето се избира Совет на родители кој го сочинуваат претставници од родителите на учениците.

Советот на родителите брои осум члена по два претставници на родители на учениците од секоја година.

Со престанување на статусот на ученик во текот на образованието во училиштето, престанува членувањето на неговиот родител во Советот, а на негово место се избира друг родител на ученик од истата година.

Со завршувањето на образованието на ученикот во училиштето, престанува мандатот на неговиот родител во Советот и на негово место се избира друг родител на ученик од прва година.

Член 152

На родителска средба во секоја паралелка од редот на родителите на учениците се избира одбор на родители од три члена (претседател и двајца членови).

Претседателите на одборите од родителите на учениците на паралелките се членови во одборите на родителите на годините.

Претседателите на одборите на годините се членови во Советот на родителите во училиштето.

Одборите на родителите на годините избираат уште по еден претставник за членови на Советот на родителите во училиштето.

Советот на родителите во училиштето избира три претставници од родителите на учениците за Училишниот одбор.

Изборот на членови во Советот на родители, одборите на родители и Училишниот одбор се врши на седница по пат на предлагање и јавно гласање.

Член 153

Советот на родителите по пат на предлог и јавно гласање, со мнозинство на гласови избира претседател и негов заменик.

Седниците на Советот на родителите ги свикува и со нив раководи претседателот.

Претседателот ги свикува седниците по своја иницијатива, по барање на директорот, по барање на 1/3 од членовите на советот, по барање на одборите на паралелките или одборите на годините кои се негови помошни тела.

Работата на Советот и одборите на родителите на учениците ја координира директорот или лице овластено од директорот.

Член 154

Советот на родителите ги врши следните работи:

- разгледува прашања од животот и работата на училиштето и дава мислење за подобрување на воспитно - образовната работа;
- го разгледува успехот и поведението на учениците и дава мислење за негово подобрување;
- ја следи редовноста на учениците и дава мислење за нејзино подобрување;
- соработува со Наставничкиот совет;
- преку свои претставници учествува во работата на Училишниот одбор;
- се грижи за обезбедување на материјални средства за осовременување на наставата, изведување на екскурзии со учениците, награди на учениците и подобрување на условите за работа на училиштето;
- се грижи за обезбедување на средства за ученици - социјални случаи.

Член 155

Одборот на родителите на годината ги врши следните работи:

- разгледува прашања за остварување на воспитно - образовната работа на годината;
- го разгледува успехот и поведението на учениците на годината и дава мислење;
- ја разгледува редовноста на учениците на годината и дава мислење;
- соработува со советот на годината;
- се грижи за обезбедување средства за осовременување на наставата.

Член 156

Одборот на родителите на паралелката ги врши следните работи:

- разгледува прашања од животот и работата на учениците во паралелката и дава мислење за подобрување;
- го разгледува успехот и поведението на учениците и дава мислење;
- ја разгледува редовноста на учениците во паралелката и дава мислење;
- соработува со раководителот на паралелката и советот на паралелката;
- се грижи за обезбедување средства за подобрување на условите за работа и се ангажира во помагање на учениците - социјални случаи.

Х. ФИНАНСИРАЊЕ НА УЧИЛИШТЕТО

Член 157

Средствата за финансирање на училиштето се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, на начин и постапка утврдени со Законот за буџетите на Република Македонија, законот за извршување на буџетот на Република Македонија и законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Член 158

Јавното средно училиште може да стекнува средства и од :

- проекти одобрени од министерот;
- легати, подароци и завештавнија и
- други извори.

Средствата од став 1 на овој член ќе бидат наменети за унапредување, осовременување и развој на дејноста во училиштето за што се поднесува извештај до Министерството, до Советот на град Скопје, односно до надлежниот орган на локалната самоуправа.

Посебен пропис за условите за стекнување и распределба на средствата од став 2 на овој член донесува Советот на град Скопје и надлежниот орган на локалната самоуправа.

Начинот на распределбата на средствата од став 1 алинеја 3 од овој член го пропишува Министерот.

XI. ИНФОРМИРАЊЕ

Член 159

За работата на училиштето и органите на управување работниците се информираат преку истакнување на огласна табла.

Информирањето го врши директорот и Училишниот одбор, преку објавување на акти, одлуки, решенија, извештаи и информации.

Член 160

Информирањето може да се врши и преку издавање на училишен весник, билтен, радио станица на училиштето и слично.

Член 161

За вистинитоста на информирањето одговорен е органот кој ја дава информацијата.

XII. ТАЈНОСТ И ЗАШТИТА НА ОБРАБОТКАТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 162

Училиштето е должно да обезбеди тајност и заштита на обработката на личните податоци на вработените.

Училиштето е должно да примени соодветни технички и организациски мерки за заштита на личните податоци на вработените од случајно или незаконско уништување, нивно губење, преправање, неовластено откривање или пристап до личните податоци.

Член 163

Техничките и организациските мерки за заштита на личните податоци како основни слободи и права на вработените, а особено правото на приватност во врска со обработката на личните податоци се регулира со посебен Правилник донесен врз основа на Законот за заштита на личните податоци и неговите подзаконски акти.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 164

Училиштето со новиот назив од член три на овој Статут се пререгистрира во Централниот регистар на Република Македонија.

Член 165

Статутот и другите општи акти во училиштето ги изготвува комисија определена од Училишниот одбор.

Статутот се смета за донесен ако за него гласале повеќе од половината од членовите на Училишниот одбор.

Член 166

Измените и дополнувањето на Статутот се вршат на ист начин и постапка како и при неговото донесување.

Член 167

Со денот на влегување во сила на овој Статут престанува да важи Статутот бр.01-380/2 донесен на 15.12.2005 год.

Член 168

Овој Статут влегува во сила со денот на објавувањето на огласна табла, а ќе се објави по давањето на согласност од Министерството за образование и наука.

Претседател на Училишниот одбор
Љупчо Ристевски